

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Pénzügy MSc szak

**Monetáris politika szerepe a gazdasági válságok leküzdésében és
az infláció leszorításában. Az infláció okai és következményei**

Belső konzulens: Dr. Belovecz Mária

Egyetemi docens

Készítette: Kiss Mónika

CZ8I6H

Tagozat: levelező

Intézet/Tanszék: Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdasági Intézet
Befektetési, Pénzügyi, és Számviteli Tanszék

Budapest

2023

A DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Dolgozat címe:

Monetáris politika szerepe a gazdasági válságok leküzdésében és az infláció leszorításában. Az infláció okai és következményei

A dolgozatot készítő hallgató neve:

Kiss Mónika

Szak, képzési szint és tagozat megnevezése:

Pénzügy, MSc, levelező tagozat

Tanszék/Intézet megnevezése:

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdasági Intézet Befektetési, Pénzügyi, és Számviteli Tanszék

Belső témavezető:

Dr. Belovecz Mária, Egyetemi docens, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Témaválasztásomat, a személyes érintettségem illetve a korábbi és a jelenlegi munkatapasztalataim alapozták meg. A diplomadolgozat szakirodalmi áttekintésében a jegybanki intézkedéseket, és azok következményeit tekintettem át. Ezek után a monetáris politika változásait, szerepét a pénzügyi válság hatására hazánkban, valamint az államcsőd elkerülése érdekében tett intézkedéseket vizsgáltam meg. A dolgozat elemzésében három jelentős válságot érintettem. Az 1989-es rendszerváltás hatását, a 2008-as pénzügyi válságot, valamint a 2020-ban kirobbanó világjárvány és a jelenlegi orosz-ukrán háború gazdasági hatását elemeztem. A dolgozat záró részében ezt a három jelentős gazdasági válságot hasonlítottam össze, gazdasági szempontok, és mutatók alapján. A dolgozatban mélyreható kutatást végeztem, mind a szakirodalmi, mind az elemzés részben. Kiemelt figyelmet fordítottam azokra az elméleti témákra, amelyek a legjobban illeszkedtek a kutatómunkámhoz és a sikeres alkalmazásuk valószínűsíthető volt. A kutatói munkám kiinduló pontja az adott téma problémájának pontos meghatározása volt. A kutatási probléma világos és pontos meghatározása után kerülhetett sor a kutatás megtervezésére és végrehajtására. A szekunder

adatok kigyűjtésével kezdtem el a dolgozat kidolgozását. A Központi Statisztikai Hivatal adatbázisa pedig az összehasonlító elemzéshez nyújtott segítséget. A szakirodalom a témában igen bőkezű, így ennek feldolgozása tovább segítette a kutatói munkámat. A szakirodalom, és a rendelkezésre álló adatbázisok, elegendő információt nyújtottak a három válság gazdaságra és társadalomra gyakorolt hatásának felméréséhez.

A monetáris politika mindhárom válság következtében, illetve azt követően olyan kihívásokkal szembesült, amelyek gyökeres változtatásokat hoztak a jegybanki gyakorlatba. A 2008-as globális gazdasági és pénzügyi válság bár az elemzett 1989-es korábbi válsághoz hasonló jegyeket is mutatott, a mélységét, az erősségét valamint az intenzitását tekintve a korábbi kríziseknél összehasonlíthatatlanul keményebb időszaknak ítélem meg. A 2007 és 2009 között a válság epicentruma az Egyesült Államokban volt, ami 2009 végére valamint 2010 elejére már elérte az euro övezet területét is. Ennek következtében az egyes jegybankok monetáris politikai válaszreakciója is különböző időben történt meg. A pénzügyi természetű válságot közvetlenül a pénzügyi eszközök hirtelen árzuhanása idézte elő.

A válság elhárítása, a pénzügyi közvetítő rendszer kimentése korábban nem gondolt mértékben igényelte a jegybankok végső hitelezői beavatkozását, sőt a kormányzatok intervencióit is. A válságokat követően jelentős gazdasági visszaesés következett be, a kibocsátás tartósan elmaradt a potenciálistól, defláció fenyegetett, azaz a monetáris politika alapvető céljainak elérése veszélybe került, legjelentősebben a 2008-as pénzügyi gazdasági válságot követően. Mindezek hatására a pénzügyi stabilitásról való gondolkodásban és az intézményrendszerben radikális változások következtek be. Fellángolt a jegybanki cél változtatása körüli vita is, de lényegi változás ebben nem következett be, sem a célok kiterjesztését, sem pedig az inflációs célérték számszerű változását illetően. Meglátásom szerint, ennek oka az akkor konszenzus erősségében és a változtatási javaslatokat illetően az akadémiai terület megosztottságában kereshető.

Véleményem szerint az alábbi monetáris politikai változások várhatóak, vagy érhetőek el a válságokat követően. A jegybankok monetáris politikai célrendszerét illetően érdemi változás nem várható, sőt a rugalmas inflációs célkövetés, mint továbbra is alkalmazandó rezsim, meg is erősödött. Az inflációs célérték emelése sem valószínű, azonban az optimális célértékről való tárgyalások és a kutatások folytatása egyértelműen javasolt. Nem várható, hogy a pénzügyi stabilitási célok közvetlenül beépülnek a monetáris politikai döntéshozatalba. Tehát a jövőbeli kutatások feladata az lesz, hogy a monetáris politikai és a makro prudenciális célok között kialakuló konfliktusoknak, valamint a kereszthatásoknak a feltárása és megértése a

gyakorlati tapasztalatok alapján megtörténjen. A 2008-2009 pénzügyi válság által, majd azt követően alkalmazott nem konvencionális eszközhasználat olyan tartós változásokat eredményeztek a monetáris politikai gyakorlatban, amelyek a normalizálódás időszakát követően is meghatározóak maradtak. A nem konvencionális eszközök negatív mellékhatásai azonban nem intézhetők el azzal, hogy egyelőre ezek nem jelentkeztek olyan mértékben, amely megkérdőjelezné a használatukat. A folyamatosan gyarapodó tapasztalatokra építve ezért folytatni kell az ezzel kapcsolatos kutatásokat.

Összegezve a leírtakat elmondható, hogy a szekunder kutatás adatai által elegendő információt kaptam az elemzéshez és a KSH adatbázisával tökéletesen kiegészítették egymást.